Fundusz stabilizacji dochodów rolniczych w ocenie Pomorskiej Izby Rolniczej

Rada Ministrów przyjęła 7 stycznia br., przygotowany przez resort rolnictwa, projekt ustawy o Funduszu Wzajemnej Pomocy w Stabilizacji Dochodów Rolniczych. Pieniądze z tego Funduszu będą wypłacane rolnikom, którzy ponieśli straty ekonomiczne z przyczyn od nich niezależnych, np. obniżenia dochodu o ponad 30 proc. lub niezapłacenia za nabyte produkty rolne przez podmioty wykonujące działalność dotyczącą skupu, uboju lub przetwórstwa produktów rolnych.

Pieniądze z tego Funduszu będą wypłacane rolnikom, którzy ponieśli straty ekonomiczne z przyczyn od nich niezależnych, np. z powodu obniżenia dochodu o ponad 30 proc. lub niezapłacenia za nabyte produkty rolne przez podmioty wykonujące działalność dotyczącą skupu, uboju lub przetwórstwa produktów rolnych.

Fundusz będzie wyodrębnionym rachunkiem bankowym administrowanym przez Agencję Rynku Rolnego. Pieniądze zgromadzone na rachunku nie będą środkami publicznymi, a Fundusz nie będzie subsydiowany przez budżet państwa.

Wpłat do Funduszu, w wysokości 0,2 proc. wartości netto nabywanych produktów rolnych, będą dokonywać podmioty zajmujące się połowem, chowem i hodowlą ryb w wodach śródlądowych, przetwórcy i pośrednicy skupujący produkty rolne oraz przedsiębiorcy zajmujący się ubojem zwierząt.

Wnioski o wypłatę rekompensat będzie przyjmował oddział terenowy Agencji Rynku Rolnego.

W ustawie zostanie szczegółowo określony zakres informacji, które powinny być zawarte we wniosku. Powinno się w nim znaleźć przede wszystkim potwierdzenie (w postaci dokumentów) wystąpienia niekorzystnych zjawisk lub okoliczności skutkujących brakiem zapłaty za zbyte produkty rolne. W przypadku obniżenia dochodu, producent rolny będzie zobowiązany załączyć do wniosku również oświadczenie potwierdzające prowadzenie ewidencji przychodów i rozchodów albo księgi podatkowej. Termin złożenia wniosku przypada na okres od 1 lutego do 31 marca każdego roku następującego po roku, w którym nastąpiło obniżenie dochodów lub wystąpiła niewypłacalność podmiotu.

Producent rolny może otrzymać rekompensatę nie wyższą niż 70 proc. kwoty obniżenia dochodu lub należności netto za sprzedane produkty.

Zdaniem Zarządu Pomorskiej Izby Rolniczej, Fundusz Wzajemnej Pomocy w Stabilizacji Dochodów Rolniczych to projekt niemożliwy do realizacji w obecnie obowiązującym stanie prawnym, ze względu na brak wymogu ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w gospodarstwach rolnych (nawet w uproszczonej formie), co całkowicie eliminuje możliwość rzetelnego i precyzyjnego wyliczenia wysokości spadku dochodów w gospodarstwie rolnym w ujęciu historycznym (3 - 5 lat).

- O pomoc z funduszu będą mogli ubiegać się rolnicy, którzy prowadzą księgowość w swoich gospodarstwach, a tych jest marginalna liczba. To po pierwsze. Po drugie uważamy, że jest to kolejne obciążenie dla rolników, w dodatku mało efektywne. I sprawa trzecia, niezwykle istotna - otóż rozumiemy, że fundusz ma „chronić" producentów, jednak uczestnikami rynku są także „pośrednicy" (podmioty skupowe, przetwórcy, hurtownicy, itd). Oni również, w naszym przekonaniu, powinni zostać włączeni do tego mechanizmu – mówi Zenon Bistram, Prezes Pomorskiej Izby Rolniczej.

Opracował WOP

Konieczne jest szybka interwencja

Zrzeszenie Producentów Trzody Chlewnej „Kociewie", w imieniu rolników województwa pomorskiego, apeluje do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań zmierzających do przywrócenia ceny za żywiec wieprzowy do poziomu cen opłacalnych.

W chwili obecnej, w naszym regionie ceny żywca wieprzowego spadły do poziomu 3,50 zł/kg brutto, osiągając poziom najniższych cen notowanych przed piętnastu laty, gdy w tym samym czasie koszty produkcji żywca wzrosły o ponad 70%. Zdajemy sobie sprawę, że zamknięcie rynku rosyjskiego stworzyło perturbacje na rynku krajowym, co poprzez zwiększoną podaż mięsa w kraju wpłynęło na obniżki cen żywca. Jednak nie możemy zgodzić się z tym, by cały ciężar braku pozytywnych efektów rozmów z partnerem rosyjskim spadał na barki rolników, którzy popadają w poważne kłopoty finansowe, zawieszając swoje płatności wobec wierzycieli. Uważamy, że wobec embarga, tak rząd polski, jak i Komisja Europejska powinny podjąć decyzję o uruchomieniu

skupu interwencyjnego żywca wieprzowego. Brak ze strony polskiego rządu pilnych działań w tej sprawie spowoduje likwidację hodowli świń w wielu gospodarstwach – mówi Lech Kolaska, Członek Zarządu Pomorskiej Izby Rolniczej i jednocześnie Prezes ZPTCH „Kociewie".

Opracował WOP

Prawo łowieckie do poprawki

Zdaniem Zarządu Pomorskiej Izby Rolniczej, projekt znowelizowanej ustawy Prawo łowieckie nie zapewnia wystarczających prawnych środków ochrony praw właścicieli nieruchomości, na których wyznaczono obwody łowieckie.

Owszem, właściciele gruntów mogą wyrazić wolę, że nie chcą, by na ich gruntach wyznaczano obwody łowieckie, jednak musza wykazać, że użytkowanie gruntów zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone. Właściciele gruntów mogą też zwrócić się do sądu powszechnego z wnioskiem o wyłączenie ich nieruchomości spod obwodu łowieckiego, wykazując, że nie jest to zgodne z ich przekonaniami religijnymi lub wyznawanymi zasadami moralnymi.

Czy przytoczone przypadki to troska o prawa właścicieli gruntów? Czy ustawodawca ma świadomość, że „dysponując" cudzymi gruntami, winien przewidzieć jakiekolwiek gratyfikacje finansowe dla właścicieli gruntów, którymi w tak arbitralny sposób dysponuje? – mówi Zenon Bistram, Prezes Pomorskiej Izby Rolniczej.

Ponadto, jak podkreśla PIR, w dziale „Zasady gospodarki łowieckiej" znajduje się zapis, który mówi, że opiniowanie rocznych planów łowieckich, sporządzanych przez dzierżawców obwodów, podlega nadal tylko opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta), a więc znowelizowana ustawa nie realizuje postulatu izb rolniczych, by były one włączone do procesów opiniowania tychże planów.

W ocenie pomorskiego samorządu rolniczego, projekt nowelizacji ustawy Prawo łowieckie, w proponowanym brzmieniu, nie uwzględnia dostatecznie praw właścicieli gruntów, jest powierzchowny i tylko stwarza pozory troski o prawa właścicieli.

Opracował WOP

Ważne dla rolników

Będą mogli oddzielnie starać się o środki UE

Od 1 stycznia 2015 roku, dzięki nowelizacji ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, małżonkowie posiadający odrębne gospodarstwa rolne mogą otrzymać oddzielne numery identyfikacyjne, potrzebne przy ubieganiu się o płatności unijne.

Nowelizacja dostosowuje prawo do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 3 grudnia 2013 roku. TK zakwestionował przepis, który uniemożliwiał nadawanie osobnych numerów identyfikacyjnych każdemu z małżonków posiadających oddzielne gospodarstwo rolne.

Dotychczas, mimo prowadzenia osobnych gospodarstw, małżonkowie posiadali wspólny numer przez co o dofinansowanie z Unii Europejskiej mógł ubiegać się tylko jeden z nich. Natomiast teraz, w ramach krajowego systemu ewidencji producentów, jeden wspólny numer identyfikacyjny będzie nadawany małżonkom będącym współposiadaczami gospodarstwa rolnego.

Składki zdrowotne rolników na dotychczasowych zasadach

1 stycznia weszła w życie nowelizacja ustawy o składkach na ubezpieczenie zdrowotne rolników za lata 2012-2014. Nowe przepisy wydłużają na lata 2015 i 2016 dotychczas obowiązujące reguły dotyczące wysokości i sposobu opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne rolników i ich domowników. Oznacza to, że w gospodarstwach o powierzchni poniżej 6 hektarów przeliczeniowych użytków rolnych, przyjętych do celów ustalania wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne rolników, składkę będzie opłacać Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS). Natomiast w przypadku gospodarstw od 6 ha przeliczeniowych, składkę ma opłacać rolnik. Składki zdrowotne za domowników będą także odprowadzane przez rolnika, jeśli prowadzi on wyłącznie działy specjalne produkcji rolnej. Składki będą wpłacane do KRUS w okresach kwartalnych, w terminach przyjętych dla składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Zgłoszenia do integrowanej produkcji roślin

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2015 roku odchodzi od bezpośredniego prowadzenia certyfikacji oraz wydawania certyfikatów integrowanej produkcji roślin dla producentów rolnych. Teraz podstawową formą sprawowania przez PIORiN nadzoru nad systemem integrowanej produkcji roślin będzie upoważnianie i kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie certyfikacji IP.

Producenci rolni, którzy w roku 2015 będą ubiegać się o certyfikat integrowanej produkcji roślin powinni zamiar stosowania IP zgłosić podmiotowi certyfikującemu, upoważnionemu w drodze decyzji przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa – informuje PIORIN.

Siły wyższe w procesie prac scaleniowych

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi 5 grudnia 2014 roku podpisał rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez scalanie gruntów" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, którego celem jest wprowadzenie zmian w zakresie rozszerzenia katalogu kategorii siły wyższej i wyjątkowych okoliczności, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy przyznanej i wypłaconej na realizację prac scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego.

Wprowadzone zmiany polegają na dodaniu do katalogu kategorii siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności: umorzenia postępowania scaleniowego na skutek wycofania wniosku o przeprowadzenia postępowania scaleniowego przez większość właścicieli gospodarstw rolnych, położonych na projektowanym obszarze scalenia lub właścicieli gruntów, których łączny obszar przekracza połowę powierzchni projektowanego obszaru scalenia – informuje resort rolnictwa.

Wycofanie się uczestników scalenia jest możliwe na gruncie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów. Jeśli dojdzie do takiej sytuacji, wówczas proces scaleniowy zostaje przerwany na skutek żądań uczestników scalenia.

Jak zaznacza MRiRW przepisy zmienionego rozporządzenia będą miały zastosowanie do wszystkich spraw wszczętych w ramach tego działania, których realizacja nie została zakończona, tj. dla których nie złożono wniosku o płatność ostateczną. Pozwoli to, zdaniem Ministerstwa Rolnictwa, uniknąć konieczności ewentualnego zwrotu pomocy finansowej spowodowanego wycofaniem się uczestników postępowania scaleniowego.

Opracował WOP

Z prac Krajowej Rady Izb Rolniczych

Usprawnić procedury w bankach

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wnioskuje do prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o usprawnienie procedur stosowanych w bankach w zakresie odraczania spłaty kredytów ze względu na trudną sytuację w rolnictwie, poprzez przekazanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokładnej informacji do banków o tym, że istnieje możliwość zawieszania i wydłużenia okresu spłaty rat zaciągniętych kredytów z dopłatami z budżetu z powodu m.in. embarga rosyjskiego w oparciu o obowiązujące przepisy.

W ocenie KRIR, mniejsze banki spółdzielcze czekają na nowe wytyczne ARiMR i odsyłają rolników, nie odraczając spłaty. Zdaniem samorządu rolniczego, należy również zwrócić uwagę, że cała procedura z tym związana jest bardzo uciążliwa dla obu stron - zarówno dla banku, jak i dla rolnika, zobowiązanego do zrobienia nowego biznesplanu, z którego wynikałoby, że nie jest w stanie prawidłowo i terminowo dokonać spłaty kredytu.

W sprawie obrotu ziemią po 2016 roku

Krajowa Rada Izb Rolniczych apeluje do resortu rolnictwa o zintensyfikowania prac nad ustawowym uregulowaniem systemu obrotu ziemią rolną w Polsce po roku 2016, ze względu na kończący się okres zakazu sprzedaży ziemi cudzoziemcom.

Zdaniem samorządu rolniczego, przepisy polskie, w tym zakresie, powinny być tworzone na wzór funkcjonujących już w Europie, np. we Francji. W ocenie rolników powinny zostać wprowadzone takie uregulowania prawne , które chroniłyby polską ziemię przed nadmiernym jej wykupem przez cudzoziemców.

Ziemia z ANR również dla młodych rolników

Krajowa Rada Izb Rolniczych wnioskuje do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zainicjowanie zmian legislacyjnych mających na celu stworzenie młodym rolnikom możliwości skorzystania z pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, zwłaszcza wobec bardzo dużego zainteresowania, jakim cieszą się kolejne nabory wniosków w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom".

Zdaniem KRIR, w obecnym stanie prawnym dotyczącym pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, zgodnie z ustawą o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa z dnia 19 października 1991 r. (Dz.U. 1991 nr 107, poz. 464) Agencja Nieruchomości Rolnych, zgodnie z art. 29, pkt 3 b, może zastrzec m.in., że w przetargu mogą uczestniczyć wyłącznie rolnicy indywidualni w rozumieniu przepisów o kształtowaniu ustroju rolnego, zamierzający powiększyć gospodarstwo rodzinne, jeżeli mają oni miejsce zamieszkania w gminie, w której położona jest nieruchomość wystawiana do przetargu lub w gminie graniczącej z tą gminą.

Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 11 kwietnia 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 64, poz. 592), po wejściu w życie nowelizacji w dniu 3 grudnia 2003 r., określiła definicję rolnika indywidualnego jako osobę fizyczną będącą właścicielem, użytkownikiem wieczystym, samoistnym posiadaczem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych nie przekracza 300 ha, posiadająca kwalifikacje rolnicze oraz co najmniej od 5 lat zamieszkałą w gminie, na obszarze której jest położona jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego i prowadząca przez ten okres osobiście gospodarstwo.

Wobec powyższych przepisów, młodzi rolnicy, którzy skorzystali z działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom" i chcą zakupić lub powiększyć swoje gospodarstwo, nie mają możliwości skorzystania z pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, ponieważ nie spełniają wymogów określonych w definicji rolnika indywidualnego w rozumieniu Ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 11 kwietnia 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 64, poz. 592). Przepisy te wydają się niespójne z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. z 2007 roku nr 200, poz. 1443 z późn. zm.), gdzie premię dla młodego rolnika można przeznaczyć, m.in. na zakup ziemi – informuje samorząd rolniczy.